

Sprawa C-33/20

Streszczenie wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym zgodnie z art. 98 § 1 regulaminu postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości

Data wpływu:

23 stycznia 2020 r.

Oznaczenie sądu odsyłającego:

Landgericht Ravensburg (Niemcy)

Data wydania postanowienia o wystąpieniu z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym:

7 stycznia 2020 r.

Strona powodowa:

UK

Strona pozwana:

Volkswagen Bank GmbH

Przedmiot postępowania głównego

Umowa o kredyt konsumencki – Prawo do odstąpienia od umowy – Niezbędne informacje – Dyrektywa 2004/48/WE

Przedmiot i podstawa prawna odesłania prejudycjalnego

Wykładnia prawa Unii, art. 267 TFUE

Pytania prejudycjalne

1. Czy art. 10 ust. 2 lit. 1) dyrektywy 2008/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylającej dyrektywę Rady 87/102/EWG należy interpretować w ten sposób, że w umowie o kredyt:

a) należy podać stopę oprocentowania dla odsetek za opóźnienie obowiązującą w chwili zawarcia umowy o kredyt wyrażoną jako wartość bezwzględna, a przynajmniej, iż należy podać obowiązującą stopę referencyjną (w tym przypadku stopę bazową zgodnie z § 247 BGB – niemieckiego kodeksu cywilnego), z której wynika obowiązująca stopa oprocentowania dla odsetek za opóźnienie poprzez dodanie odpowiedniej wartości (w tym przypadku pięciu punktów procentowych zgodnie z § 288 ust. 1 zdanie drugie BGB)?

b) mechanizm dokonywania zmian stopy oprocentowania dla odsetek za opóźnienie musi być konkretnie określony, a przynajmniej należy wskazać przepisy krajowe, z których wynikają zmiany stopy oprocentowania dla odsetek za opóźnienie (§ 247, § 288 ust. 1 zdanie drugie BGB)?

2. Czy art. 10 ust. 2 lit. r) dyrektywy 2008/48/WE należy interpretować w ten sposób, że w umowie o kredyt należy podać konkretną, zrozumiałą dla konsumenta metodę obliczania rekompensaty należnej w przypadku przedterminowej spłaty pożyczki, tak aby konsument mógł przynajmniej w przybliżeniu obliczyć wysokość rekompensaty należnej w przypadku wcześniejszego wypowiedzenia umowy?

3. Czy art. 10 ust. 2 lit. s) dyrektywy 2008/48/WE należy interpretować w ten sposób, że w umowie o kredyt:

a) należy również podać określone w prawie krajowym prawa stron do wypowiedzenia umowy, w szczególności prawo pożyczkobiorcy do wypowiedzenia z ważnego powodu, na podstawie § 314 BGB, umowy pożyczki zawartej na czas określony?

b) odnośnie do wszelkich praw do wypowiedzenia umowy o kredyt należy wskazać przewidziane dla wykonywania danego prawa termin złożenia oświadczenia o wypowiedzeniu i formę takiego oświadczenia?

Powołane przepisy prawa Unii

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylająca dyrektywę Rady 87/102/EWG (zwana dalej „dyrektywą 2008/48”), art. 10

Powołane przepisy krajowe

Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuche (niemiecka ustawa przepisy wprowadzające do kodeksu cywilnego, zwana dalej „EGBGB”), art. 247 § 3, § 6 i § 7

Bürgerliches Gesetzbuch (niemiecki kodeks cywilny, zwany dalej „BGB”), w szczególności § 247, § 288, § 314, § 355, § 356b, §357, § 357a, § 358, § 492, § 495

Zwięzłe przedstawienie stanu faktycznego i przebiegu postępowania

- 1 W dniu 19 grudnia 2015 r. powód zawarł z pozwanym umowę pożyczki na kwotę netto 10 671,63 EUR. Pożyczka ta była przeznaczona na zakup samochodu VW Passat Variant 2.0 TDI do użytku prywatnego.
- 2 Sprzedawcą pojazdu był dealer samochodów w Sindelfingen. Cena zakupu wyniosła 15 200 EUR. Powód wpłacił sprzedawcy zaliczkę w wysokości 5000 EUR i sfinansował pozostałą kwotę w wysokości 10 200 EUR, a także jednorazową składkę na ubezpieczenie pozostałego zadłużenia w wysokości 471,63 EUR, tj. łącznie 10 671,63 EUR, ze wspomnianej pożyczki.
- 3 Pozwany skorzystał z pomocy sprzedawcy przy przygotowaniu i zawarciu umowy pożyczki. W szczególności sprzedawca działał jako pośrednik przy udzieleniu pożyczki przez pozwanego i korzystał z formularzy umowy dostarczonych przez pozwanego. W umowie pożyczki ustalono, że powód ma spłacać kwotę pożyczki od dnia 15 lutego 2016 r. w 48 równych miesięcznych ratach i jednej racie końcowej płatnej w dniu 16 lutego 2020 r.
- 4 Powód regularnie płacił uzgodnione raty. Pismem z dnia 22 stycznia 2019 r. powód odstąpił jednak od swojego oświadczenia woli o zawarciu umowy pożyczki. Pozwany odrzucił to odstąpienie.
- 5 Powód jest zdania, że umowa pożyczki na skutek odstąpienia z dnia 22 stycznia 2019 r. została przekształcona w zobowiązanie do zwrotu świadczeń. W swoim pozwie domaga się on stwierdzenia, że od dnia 22 stycznia 2019 r. nie jest już zobowiązany do zapłaty rat pożyczki pozwanemu. Ponadto żąda on od strony pozwanej zwrotu zapłaconych jej dotychczas rat pożyczki oraz zaliczki wpłaconej sprzedawcy, przy czym – jak twierdzi – obie te płatności powinny być zwrócone jednocześnie ze zwrotem zakupionego pojazdu.
- 6 Strona pozwana uważa, że oświadczenie o odstąpieniu jest spóźnione, w związku z czym odstąpienie jest bezskuteczne. Jest ona zdania, że stosunek kredytowy istnieje nadal i w związku z tym wnosi o oddalenie pozwu.

Zwięzłe uzasadnienie odesłania prejudycjalnego

- 7 Wynik sporu zależy od odpowiedzi na pytania prejudycjalne dotyczące wykładni art. 10 ust. 2 lit. l), r) i s) dyrektywy 2008/48.

Jeżeli odstąpienie od umowy pożyczki było skuteczne, powód, zgodnie z § 495 ust. 1 i § 355 ust. 1 BGB, nie byłby już związany umową pożyczki ani

zobowiązany do zapłaty kolejnych rat pożyczki. Zgodnie z § 495 ust. 1 BGB w przypadku umowy pożyczki konsumenckiej pożyczkobiorcy przysługuje bowiem prawo do odstąpienia zgodnie z § 355 BGB. Zgodnie z § 355 ust. 1 BGB konsument i przedsiębiorca nie są już związani swoimi oświadczeniami woli o zawarciu umowy, jeśli konsument odstąpił od swojego oświadczenia woli w odpowiednim terminie.

- 8 Ponadto powód może, na podstawie z § 357a ust. 1 BGB („Skutki prawne odstąpienia od umów o świadczenie usług finansowych”), domagać się zwrotu rat pożyczki zapłaconych dotychczas pozwanemu. Zgodnie z tym przepisem otrzymane świadczenia muszą zostać zwrócone najpóźniej w ciągu 30 dni.
- 9 Jeśli odstąpienie byłoby skuteczne, to zgodnie z § 358 ust. 2 BGB powód nie byłby już też związany umową sprzedaży. Przepis ten stanowi, że jeżeli konsument skutecznie odstąpił od swojego oświadczenia woli o zawarciu umowy pożyczki konsumenckiej, to przestaje on być również związany swoim oświadczeniem woli o zawarciu umowy dostawy towaru powiązanej z tą umową pożyczki konsumenckiej. Umowa sprzedaży i umowa pożyczki są umowami powiązаныmi w rozumieniu § 358 ust. 3 BGB.
- 10 Powód mógłby wówczas żądać od pozwanego – na podstawie § 358 ust. 4 zdanie pierwsze i § 357 ust. 1 BGB – również zwrotu zaliczki wpłaconej przez powoda sprzedawcy, ponieważ zgodnie z § 358 ust. 4 zdanie piąte BGB rozliczenie zakończonej umowy finansowej powinno nastąpić wyłącznie pomiędzy pożyczkobiorcą a pożyczkodawcą. Paragraf 358 ust. 4 zdanie pierwsze BGB odnosi się w kwestii rozliczenia powiązanej umowy między innymi do § 357 ust. 1 BGB. Przepis ten reguluje skutki odstąpienia od umów, które nie są umowami o świadczenie usług finansowych i stanowi, że otrzymane świadczenia muszą zostać zwrócone najpóźniej w ciągu 14 dni.
- 11 Oświadczenie powoda o odstąpieniu od umowy było skuteczne, o ile w chwili złożenia oświadczenia o odstąpieniu od umowy w dniu 22 stycznia 2019 r. nie upłynął jeszcze termin dwóch tygodni, określony w § 355 ust. 2 zdanie pierwsze BGB. Zgodnie z § 356b ust. 2 zdanie pierwsze BGB termin na odstąpienie nie zaczyna biec, jeśli w umowie kredytowej nie zostały zawarte wszystkie informacje wymagane zgodnie z § 492 ust. 2 BGB i art. 247 §§ 6–13 EGBGB. W takim przypadku termin, o którym mowa w § 356b ust. 2 zdanie drugie, zaczyna biec dopiero wtedy, gdy te wymagane informacje zostaną uzupełnione.
- 12 W niniejszej sprawie należałoby założyć, że nie zostały przekazane wszystkie wymagane informacje, w szczególności w takim wypadku, jeśli co najmniej jedna z informacji niezbędnych na podstawie art. 10 ust. 2 lit. l), r) lub s) dyrektywy 2008/48 (lub jedna z informacji wymaganych na podstawie odpowiednich przepisów krajowych: art. 247 § 6 ust. 1 pkt 1, § 3 ust. 1 pkt 11 EGBGB; art. 247 § 6 ust. 1 pkt 5 EGBGB; art. 247 § 7 pkt 3 EGBGB) nie została zgodnie z przepisami zawarta w umowie kredytowej.

W przedmiocie pierwszego pytania prejudycjalnego – lit. a) i lit. b)

- 13 Zgodnie z regulacjami krajowymi zawartymi w art. 247 § 6 ust. 1 pkt 1 i § 3 ust. 1 pkt 11 EGBGB stopa oprocentowania dla odsetek za opóźnienie oraz sposób dokonywania jej ewentualnych zmian muszą być wskazane w sposób jasny i zrozumiały.
- 14 W niniejszej sprawie umowa pożyczki zawiera w tej kwestii następujące informacje:

„Po wypowiedzeniu umowy naliczymy Państwu odsetki według ustawowej stopy oprocentowania dla odsetek za opóźnienie. Roczna stopa oprocentowania dla odsetek za opóźnienie wynosi 5 punktów procentowych powyżej odpowiedniej stopy bazowej”.
- 15 W kwestii stopnia szczegółowości informacji wymaganych w umowie zgodnie z art. 247 § 6 ust. 1 pkt 1 i § 3 ust. 1 pkt 11 EGBGB istnieją rozbieżne poglądy w krajowym orzecznictwie i literaturze. Zgodnie z rozpowszechnioną opinią wystarczy powtórzyć regulację ustawową zawartą w § 288 ust. 1 zdanie drugie BGB, zgodnie z którą stopa oprocentowania dla odsetek za opóźnienie wynosi pięć punktów procentowych powyżej odpowiedniej stopy bazowej. Zgodnie z innym poglądem należy podać bezwzględną wartość obowiązującej stopy oprocentowania dla odsetek za opóźnienie i konkretnie określić, w jaki sposób dokonuje się zmian tej stopy oprocentowania.
- 16 Decydujące znaczenie dla wykładni prawa krajowego ma sposób, w jaki należy interpretować regulujący tę kwestię wymóg, ustanowiony w art. 10 ust. 2 lit. 1) dyrektywy 2008/48, aby w umowie o kredyt określić w sposób jasny i zwięzły „stopę oprocentowania mającą zastosowanie do opóźnionych płatności obowiązującą w chwili zawarcia umowy o kredyt oraz ustalenia dotyczące jej zmian”.
- 17 Można by uznać, że spełnione są wymogi przepisu dyrektywy, gdy treść ustawowych regulacji dotyczących odsetek za opóźnienie w prawie krajowym (w tym przypadku § 288 ust. 1 zdanie drugie BGB) zostanie włączona do umowy.
- 18 Nie jest to jednak jedyna możliwa wykładnia art. 10 ust. 2 lit. 1) dyrektywy 2008/48. Zawarte w dyrektywie sformułowanie „mającą zastosowanie do opóźnionych płatności obowiązującą w chwili zawarcia umowy o kredyt”, którego brak w przepisach krajowych, oraz wymóg jasności i zwięzłości mogłyby przemawiać za tym, że aktualnie obowiązująca stopa oprocentowania dla odsetek za opóźnienie powinna być wskazana tak dokładnie, jak to możliwe, to znaczy jako wartość bezwzględna, lub przynajmniej, że aktualna wysokość obowiązującej stopy bazowej zgodnie z § 247 BGB powinna być wskazana jako wartość bezwzględna, ponieważ w takim wypadku aktualna stopa oprocentowania dla odsetek za opóźnienie może zostać ustalona przez konsumenta poprzez proste działanie dodawania (+ 5 punktów procentowych).

- 19 Z uwagi na wymaganą przez dyrektywę jasność i zwięzłość może być również ewentualnie konieczne wyjaśnienie mechanizmu zmian stopy oprocentowania dla odsetek za opóźnienie, a mianowicie wskazanie, że według prawa krajowego stopa oprocentowania dla odsetek za opóźnienie jest, zgodnie z § 247 i § 288 ust. 1 BGB, wyższa o pięć punktów procentowych od stopy bazowej publikowanej co pół roku przez Deutsche Bundesbank (niemiecki bank federalny), a przynajmniej odesłanie zarówno do § 288 ust. 1 zdanie drugie BGB, jak i do § 247 BGB, ponieważ na podstawie tych przepisów można ustalić zmiany stopy oprocentowania dla odsetek za opóźnienie.
- 20 Pytania te są istotne dla rozstrzygnięcia sporu. Udzielenie odpowiedzi twierdzącej na jedno z dwóch pytań prejudycjalnych – pytanie pierwsze lit. a) lub pytanie pierwsze lit. b) oznaczałoby mianowicie, iż nie zostały w niniejszej sprawie podane wszystkie informacje wymagane na podstawie art. 247 § 6 ust. 1 pkt 1 i § 3 ust. 1 pkt 11 EGBGB, a zatem oświadczenie powoda o odstąpieniu zostało złożone terminowo i skutecznie.
- 21 W umowie o kredyt nie podano bowiem obowiązującej stopy oprocentowania dla odsetek za opóźnienie ani przynajmniej obowiązującej stopy referencyjnej (stopy bazowej zgodnie z § 247 BGB) jako wartości bezwzględnej. W umowie tej nie został również określony mechanizm zmian stopy oprocentowania dla odsetek za opóźnienie.

W przedmiocie drugiego pytania prejudycjalnego

- 22 Zgodnie z regulacją krajową zawartą w art. 247 § 7 ust. 1 pkt 3 EGBGB w umowie pożyczki konsumenckiej muszą być podane w sposób jasny i zrozumiały:

„warunki i sposób obliczania roszczenia o odszkodowanie za przedterminową spłatę, o ile pożyczkodawca zamierza dochodzić takiego roszczenia w przypadku wcześniejszej spłaty pożyczki przez pożyczkobiorcę”.

- 23 W niniejszej sprawie umowa pożyczki stanowi w tym względzie:

„a) Pożyczkobiorca może w każdej chwili przedterminowo spełnić w całości lub w części swoje zobowiązania wynikające z niniejszej Umowy. [...]

b) [...]

c) Bank może żądać zapłaty odpowiedniego odszkodowania za szkodę bezpośrednio związaną z wcześniejszą spłatą. Bank będzie obliczał szkodę zgodnie z finansowo-matematycznymi ramami określonymi przez Bundesgerichtshof (federalny trybunał sprawiedliwości, Niemcy), które uwzględniają w szczególności

- zmianę stóp procentowych w danym okresie,
- przepływy płatności pierwotnie uzgodnione w umowie pożyczki,
- utracony przez bank zysk,
- koszty administracyjne związane z wcześniejszą spłatą (opłatę manipulacyjną), oraz
- ryzyko i koszty administracyjne zaoszczędzone w wyniku wcześniejszej spłaty.

Obliczone w ten sposób odszkodowanie za przedterminową spłatę zostanie zmniejszone do niższej z dwóch następujących kwot – o ile je przekracza:

- 1 procenta względnie, jeśli okres pomiędzy wcześniejszą a uzgodnioną spłatą jest krótszy niż jeden rok, 0,5 procenta kwoty spłacanej przed terminem,
- kwoty odsetek od zadłużenia, które pożyczkobiorca zapłaciłby w okresie pomiędzy wcześniejszą a uzgodnioną spłatą”.

- 24 Z powyższej regulacji w umowie pożyczki wynika zatem, że pozwany zamierzał dochodzić odszkodowania za przedterminową spłatę. W związku z tym musiał on dostarczyć informacje wymagane zgodnie z art. 247 § 7 pkt 3 EGBGB. Dla rozstrzygnięcia sporu istotne jest zatem, czy wymagane w umowie informacje dotyczące warunków i sposobu obliczania wysokości roszczenia o odszkodowanie za przedterminową spłatę zostały przedstawione w niniejszej sprawie w sposób kompletny.
- 25 Obowiązki z art. 247 § 7 pkt 3 EGBGB dotyczące wymaganych informacji są różnie interpretowane w krajowym orzecznictwie i literaturze.
- 26 Zgodnie z rozpowszechnioną opinią wystarczy, aby pożyczkodawca przedstawił w ogólnym zarysie istotne parametry dla obliczenia odszkodowania za przedterminową spłatę. Zgodnie z orzecznictwem Bundesgerichtshof sposób obliczania jest przedstawiony w sposób wystarczająco przejrzysty i zwięzły, jeżeli podane są określone parametry, a mianowicie poziom stóp procentowych, który w międzyczasie uległ zmianie, przepływy płatności pierwotnie uzgodnione w umowie pożyczki, zysk utracony przez bank, ryzyko i koszty administracyjne zaoszczędzone w wyniku wcześniejszej spłaty oraz koszty administracyjne związane z wcześniejszą spłatą.
- 27 Według przeciwnej opinii konieczne jest, aby w umowie określono konkretny, zrozumiały dla konsumenta sposób obliczania wysokości roszczenia o odszkodowanie za przedterminową spłatę, tak aby umożliwić przeciętnie wykształconemu konsumentowi przynajmniej przybliżone oszacowanie kwoty odszkodowania za przedterminową spłatę na podstawie informacji zawartych

w umowie. W związku z tym samo wskazanie czynników, które należy uwzględnić przy obliczeniach, nie stanowi podania wymaganych informacji, ponieważ pożyczkobiorca nie zna kwot, które można przypisać każdemu z tych czynników, a przeciętny konsument nie jest w stanie dokonać porównania owych czynników.

- 28 Decydujące znaczenie dla wykładni prawa krajowego ma zatem sposób, w jaki należy interpretować regulujący tę kwestię wymóg, ustanowiony w art. 10 ust. 2 lit. r) dyrektywy 2008/48, aby „informacja dotycząca prawa kredytodawcy do otrzymania rekompensaty i sposobu jej ustalania” była podawana w sposób jasny i zwięzły.
- 29 Możliwa jest interpretacja, że w celu określenia metody obliczania należnej rekompensaty można odwołać się do zasad orzecznictwa i współczynników obliczania, które należy wziąć pod uwagę, bez wskazywania konkretnego sposobu obliczania.
- 30 Taka wykładnia art. 10 ust. 2 lit. r) dyrektywy 2008/48 nie jest jednak jedyną możliwą. Dlatego też sformułowanie, że informacje muszą być podane w sposób jasny i zwięzły, może być również interpretowane w ten sposób, że należy wskazać konkretny, zrozumiały dla konsumenta sposób obliczania. Na ten kierunek interpretacji mógłby wskazywać motyw trzydziesty dziewiąty dyrektywy 2008/48, zgodnie z którym sposób obliczania rekompensaty należnej kredytodawcy powinien być przejrzysty i zrozumiały dla konsumentów już na etapie poprzedzającym zawarcie umowy o kredyt, a w każdym przypadku podczas wykonywania umowy o kredyt, a ponadto metoda obliczania powinna być łatwa do stosowania przez kredytodawców, a sprawowanie nadzoru w zakresie rekompensaty przez odpowiedzialne organy powinno być ułatwione.
- 31 Pytanie to jest istotne dla rozstrzygnięcia sporu. Udzielenie odpowiedzi twierdzącej na pytanie drugie oznaczałoby, iż wymagane informacje, o których mowa w art. 247 § 7 pkt 3 EGBGB, nie zostały w niniejszej sprawie prawidłowo przedstawione, a oświadczenie powoda o odstąpieniu zostało złożone terminowo i skutecznie.

W przedmiocie trzeciego pytania prejudycjalnego lit. a) i lit. b)

- 32 Zgodnie z regulacją krajową zawartą w art. 247 § 6 ust. 1 pkt 5 EGBGB „procedura postępowania w przypadku wypowiedzenia umowy” musi być określona w sposób jasny i zrozumiały.
- 33 W niniejszej sprawie w umowie pożyczki określono w tym względzie warunki, na jakich pożyczkodawca ma prawo do wypowiedzenia umowy z ważnego powodu. Umowa nie określa jednak, w jakiej formie kredytodawca ma wypowiedzieć umowę, w szczególności nie określa, że – zgodnie z regulacją krajową zawartą w § 492 ust. 5 BGB – wypowiedzenie musi być dokonane na trwałym nośniku. W umowie nie podano również, jaki okres wypowiedzenia ma zastosowanie do

wypowiedzenia umowy przez bank, choćby poprzez stwierdzenie „ze skutkiem natychmiastowym” lub poprzez podanie okresu wypowiedzenia.

- 34 Istniejące zgodnie z prawem krajowym w przypadku umów o charakterze ciągłym, a więc także w przypadku przedmiotowej umowy pożyczki na czas określony, prawo pożyczkobiorcy do wypowiedzenia umowy z ważnego powodu zgodnie z § 314 BGB nie zostało w ogóle wspomniane w umowie pożyczki. Nie podano również informacji o procedurze (w szczególności o formie i okresie wypowiedzenia), którą należy zastosować w przypadku wypowiedzenia przez pożyczkobiorcę.
- 35 Różne są opinie na temat obowiązków dotyczących podawania wymaganych informacji zgodnie z art. 247 § 6 ust. 1 pkt 5 EGBGB. Dotyczy to przede wszystkim kwestii, czy w przypadku umów pożyczki zawartych na czas określony należy w ogóle wskazywać na możliwość wypowiedzenia z ważnego powodu zgodnie z § 314 BGB.
- 36 Zgodnie z jedną z opinii w przypadku umów pożyczki zawartych na czas określony konieczne jest jedynie podanie informacji o prawie pożyczkobiorcy do zwykłego wypowiedzenia zgodnie z art. 13 ust. 1 dyrektywy 2008/48, nie trzeba natomiast podawać informacji o wynikającym z prawa krajowego, uregulowanym w § 314 BGB prawie pożyczkobiorcy do nadzwyczajnego wypowiedzenia. W tym względzie odsyła się między innymi do trzydziestego trzeciego motywu dyrektywy 2008/48 oraz do wykładni systemowej. Przedstawia się również dalej idący pogląd, że art. 247 § 6 ust. 1 pkt 5 EGBGB należy interpretować zgodnie z dyrektywą w ten sposób, że należy podawać jedynie informacje o prawach do wypowiedzenia, które są w pełni zharmonizowane z dyrektywą, a prawa do wypowiedzenia uregulowane jedynie w prawie krajowym nie powinny być zawarte wśród informacji obowiązkowych. Jest to uzasadnione między innymi, względami porównywalności treści umów oraz jednolitości materiałów informacyjnych we wszystkich państwach członkowskich.
- 37 Zgodnie z poglądem przeciwnym bank musi również poinformować pożyczkobiorcę – przynajmniej w przypadku umów na czas określony – o prawie do nadzwyczajnego wypowiedzenia umowy wynikającym z przepisów krajowych zgodnie z § 314 BGB.
- 38 Jeśli chodzi o zakres informacji obowiązkowych zgodnie z art. 247 § 6 ust. 1 pkt 5 EGBGB, sporna jest również kwestia, czy konieczne jest zwrócenie uwagi konsumenta na wymogi dotyczące formy i terminu realizacji praw do wypowiedzenia umowy, które są uregulowane wyłącznie przez przepisy krajowe.
- 39 Zgodnie z opisanym powyżej restrykcyjnym poglądem, iż prawo do wypowiedzenia umowy uregulowane w przepisach krajowych nie może być, a w każdym razie nie musi być wymienione wśród informacji wymaganych na podstawie art. 247 § 6 ust. 1 pkt 5 EGBGB, a fortiori uznaje się konsekwentnie, że informacje na temat wymogów formalnych dotyczących wykonywania prawa do

wypowiedzenia umowy uregulowanego w przepisach krajowych są również zbędne.

- 40 Zgodnie z poglądem przeciwnym konsument musi zostać obowiązkowo poinformowany o formie i terminie, w których strony umowy o kredyt muszą wykonać swoje prawa do wypowiedzenia umowy. Obejmuje to w szczególności powiadomienie, że wypowiedzenie umowy przez pożyczkodawcę zgodnie z § 492 ust. 5 BGB musi zostać przekazane na trwałym nośniku. Na uzasadnienie tego poglądu przywołuje się brzmienie art. 10 ust. 2 lit. s) dyrektywy 2008/48, cel polegający na zapewnieniu wystarczającego poziomu ochrony konsumentów oraz okoliczność, że art. 10 dyrektywy 2008/48 nie wprowadza rozróżnienia między prawami do wypowiedzenia umowy pożyczkodawcy i pożyczkobiorcy.
- 41 Dla wykładni prawa krajowego decydujące znaczenie ma zatem to, w jaki sposób należy interpretować wymóg określony w regulującym tą kwestię art. 10 ust. 2 lit. s) dyrektywy 2008/48, by „procedura mająca zastosowanie przy korzystaniu z prawa do rozwiązania umowy o kredyt” była określona w sposób jasny i zwięzły.
- 42 W świetle celu pełnej harmonizacji, określonego w motywie dziewiątym dyrektywy 2008/48 art. 10 ust. 2 lit. s) tej dyrektywy mógłby być interpretowany w ten sposób, że chociaż prawodawca postanowił celowo nadal zezwalać na uregulowanie w przepisach krajowych praw do wypowiedzenia umowy, to jednak konsument powinien być poinformowany jedynie o prawach do wypowiedzenia umowy regulowanych przez samą dyrektywę. W szczególności za taką interpretacją mógłby przemawiać cel „umożliwienia swobodnego przepływu ofert kredytowych na optymalnych warunkach dla tych, którym są one potrzebne”, wskazany w motywie ósmym dyrektywy 2008/48.
- 43 Taki wniosek nie jest jednak jedynym możliwym. Z celu zapewnienia „wystarczającego poziomu ochrony konsumentów”, który także podkreślono w motywie ósmym dyrektywy 2008/48, można wnioskować, że konieczne jest również dostarczenie informacji na temat praw do wypowiedzenia umowy uregulowanych w przepisach krajowych oraz wymogów formalnych mających do nich zastosowanie. Pogląd ten mógłby być również poparty motywem dwudziestym czwartym dyrektywy 2008/48, zgodnie z którym przed zawarciem umowy o kredyt konsumentowi należy udzielić „kompleksowej” informacji, a także motywem trzydziestym pierwszym dyrektywy 2008/48, zgodnie z którym umowa o kredyt powinna zawierać wszelkie niezbędne informacje o prawach i obowiązkach wynikających z umowy, podane w sposób jasny i zwięzły.
- 44 Pytania te są istotne dla rozstrzygnięcia sporu. Udzielenie odpowiedzi twierdzącej na jedno z tych dwóch pytań prejudycjalnych – pytanie trzecie lit. a) lub pytanie trzecie lit. b) oznacza, iż informacje wymagane na podstawie art. 247 § 6 pkt 1 pkt 5 nie zostały w niniejszej sprawie podane w sposób prawidłowy, a oświadczenie powoda o odstąpieniu zostało złożone terminowo i skutecznie.

DOKUMENT ROBOCZY